

Zo maar een dag.

Vanmorgen vroeg werd ik weer wakker gemaakt. Ik was net in slaap gevallen, na een onrustige nacht. Mijn mond was droog en ik hoorde mijn eigen gesnurk.

Snurken deed ik vroeger nooit, maar nu? Mijn neus zit vol en sinds de operatie aan mijn neusbotje, jaren geleden, heb ik eigenlijk nog maar via één neusgat goed kunnen ademen, mijn rechter. Daarom lag ik ook altijd op mijn rechterzij. Maar ja, nu hebben zij mij op mijn rug gelegd.

Een hoge dwarslaesie hebben de mensen gezegd.

'k Ben 44 jaar en bij mijn volle verstand denk en hoop ik maar, want ook daarbij gaan mijn grenzen verschuiven.

Hier lig ik dan, ik zie mensen lachen en ik kan niet mee lachen, ik zie ze huilen en ik kan niet mee huilen. Ik kan niet meer delen in de vreugde en de pijn van de mensen om mij heen. Het lijkt alsof mijn tong is vastgebonden, met de grootste moeite soms een halve zin en dan houdt het op. Ik ben veroordeeld om mijn eigen 'in zichzelf opgesloten citadel' te zijn. Dat wat een mens tot mens maakt, het roepen, noemen, bidden, zingen, lachen en soms ook vloeken, ik kan het hooguit tussen mijn oren en verder, vergeet het maar. Het enige wat ik nog redelijk kan bewegen zijn mijn ogen en zo nu en dan lukt het om een keer mijn ooglid dicht te doen, en soms, maar dat kost wel een hele tijd kan ik mijn linker wijsvinger een heel klein beetje bewegen. Mijn vrouw is denk ik de enige die dat in de gaten heeft.

Verschrikkelijk in één woord.

Ach ze komen wel op bezoek, mijn kinderen, mijn vrouw, God zij dank wel, want anders..... iedere dag weer opnieuw vertellen zij mij wat er in hun leven gebeurt. Ze vertellen van de tuin, de koolmeesjes in hun nest, de sla die geschoten is, de muggen op de slaapkamer, en van de buurman die zonodig met zuider wind moet gaan gieren, en dat stinkt dan joh!. Trouwens, muggen zijn verschrikkelijke zoemende gewetenloze monsters voor mij geworden, ik weet precies wat dat is.

Ik heb het wel in de gaten, ze proberen zich goed te houden.

Soms moet zij huilen, mijn vrouw, zij komt dan dicht bij mij, drukt haar hoofd op mijn borst en kijkt de andere kant uit. Mijn borst wordt dan nat van de tranen en dan maakt zij dat weer droog, wat is dat fijn. Dan is ze heel dicht bij mij en haar dunne vingers verzorgen mijn huid. Ik zou het haar wel toe willen schreeuwen, maar dat kan niet. Héél zacht en héél voorzichtig kan ik zo nu en dan wat zeggen, in korte woorden, waar ik eerst héél goed over moet nadenken over hoe dat moet, dat duurt altijd een poos. En voor je het weet zijn de anderen dan in hun gesprek alweer ergens anders en.... ach dan laat ik het er maar weer bij.

Misschien denken ze wel dat ik gek ben of zo.

Mijn vrouw en mijn kinderen niet hoor, die denken dat niet.

Ze nemen mij als het even kan mee naar buiten, blijven wat langer dan normaal voor de bloemen staan, wachten wat langer op antwoord. Geven mij een ijsje. Vroeger wanneer wij op vakantie gingen namen wij met de kinderen iedere dag een ijsje, leuk he?

Ach mijn vrouw, soms is de toon van een geluid al genoeg voor haar om te begrijpen wat ik bedoel. En dat geldt ook voor de 'kids', prachtig, zij komen altijd als signalen uit de hemel, net engelen, 'Godsgeschenken'. De jongste neemt altijd een geurtje mee, 'spul van de Aldi', het klinkt vaak wat verontschuldiging maar wat wil je met weinig zakgeld... het ruikt heerlijk. De middelste neemt altijd fruit mee, druiven, sinaasappelen, bananen, ze weet het precies wat ik lekker vind en de oudste altijd muziek, liefst iets van Bach, dat zingt zij zelf ook, zij is alt, en mooie moderne muziek zoals dat van Marco, ja hoe heet hij ook al weer.....Ach je weet wel, die zingt het lied 'denk aan mij' dat gaat over dat je jouw eigen weg verder moet gaan en je

eigen keuzes moet maken'.

Verrek, dit is nooit mijn keuze geweest....., maar mijn 'kids' zij zullen verder moeten gaan en moeten kiezen en niet vast blijven zitten aan mij, want wie ben ik nu nog? Mijn lijf als een 'onwrikbaar anker' mag in Gods naam geen blokkade voor hen worden. Ik hoop overigens niet dat 'verder gaan' ook betekent 'voorbij gaan'....., maar wacht even ik dwaal weer af in mijn gedachten.

De verzorging doet geweldig hun best. Ik zie het allemaal wel.

Ze hebben ook wel eens wat ruzie onderling, maar toch een prima team, ik ben blij dat ik hier lig en niet ergens anders, dat had natuurlijk ook gekund, maar ergens anders is het vast niet zo goed?

Het is alsof ik alleen maar met mijzelf, met mijn eigen gedachten kan communiceren, naar binnen toe als het ware, weet je wel, nee dat kan je niet weten, stomme vraag van mij..

Ik ervaar elk klein detail van dat stuk vlees wat onder mij hangt en wat mij absoluut gevangen houdt. Dat wil zeggen ik denk dat mijn ervaringen meer psychisch zijn, of zo, want ik voel niks aan die zware bewegingloze ballast. De fysio zit er aan te werken, soms ervaar ik een lichte prikkeling in mijn linker voet en dan draai ik met mijn ogen. Dat heb ik afgesproken met de therapeut, als ik wat voel dan draai ik. Het werkt.

De dokter komt ook regelmatig luisteren naar mijn hartkloppingen en aangezien het een jonge leuke meid is, klopt het natuurlijk altijd wat harder. Zo nu en dan wordt mijn bloeddruk gemeten, dat is altijd een heel ritueel, vooral wanneer een leerling dat mag doen. Het hoort denk ik bij het vak. Waarom ze 't doen? Ach weet ik veel, in vind het wel leuk, zijn ze even bij mij. Dat geldt eigenlijk ook voor mijn vochtlijst.

Bij elk bezoek komt één van de honden mee, het is net alsof die dieren van mij vervreemden. Laatst wilde de grootste telkens weer weg. Ach zo gaat dat in het dierenrijk, wie niet dominant kan zijn wordt achtergelaten of opgevreten, als prooi gezien.

Wie er allemaal nog meer komen? Nou dat valt tegen hoor, ze zijn je gauw vergeten. Of je het nu over je collega's hebt of over de kerk, het mannenkoor, het maakt niet uit, alsof ik niet meer besta anders dan een naam in het kerkblaadje onder de vermelding 'zieken'. Over een paar jaar wanneer de bevolking van het dorp is veranderd wordt mijn naam, 'mijn ik', slechts een anoniem symbool van vergetelheid in het voorbijgaan. In het begin werd ik overstelpt door kaartjes en nu zijn het eigenlijk 'de trouwen' die nog eens een kaartje sturen. Altijd weer een fantastisch moment. Om half elf wordt de post gedeeld, ook altijd weer een spannend moment, zal er wel of zal er niet iets bij zijn.

Freerk, een goede vriend die houdt het bezoek denk ik wel vol, maar verder. O, ja de dominee komt ook, dat wil zeggen de dominee van dit verpleeghuis, dat is eigenlijk geen echte, maar dat doet er niet toe. Soms zit hij naast mij en leest een verhaal uit de bijbel of zo maar uit een of ander boek, soms draait hij wat muziek nogal divers, van Johannes de Heer, Ede Staal en natuurlijk wanneer het er de tijd voor is de Mattheus Passion. Volgens mij heeft hij dat met mijn vrouw overlegd. De Mattheus Passion..... 'Erbarme dich.'. Raakt mij nog steeds en wat te denken van de aria 'aus liebe'. 'Aus liebe wil mein Heiland sterben'. Het Duitse taalveld kent een prachtig woord, 'Verzeihung', dat is nauwelijks in het Nederlands te vertalen, ik versta het als 'verschonen' mooi hè, in relatie tot 'erbarme dich'.

Wat kan je anders zeggen op het moment dat je menselijk handelen is stop gezet en je desalnietemin door moet leven? 'Verdomme' dat kan ook nog, maar dat lost ten diepste niets op. 'Verschonen', 'erbarme dich'.....

Mijn vrouw is mijn spreekbuis, zij weet het beste wat bij mij hoort en wat goed voor mij is. Zij kent elke trilling van mijn lichaam, de trilling van mijn ademhaling... maar nu trilt er niet zo

veel meer, nou ja 's morgens vroeg soms wel, en daar geneerde ik mij in het begin nog wel eens voor, maar nu.... ach alles went en het is onontkoombaar. Maar de laatste dagen heb ik echt een serieus probleem.

'k Slaap niet zo goed meer want mijn neus zit vol. En daardoor moet ik door mijn mond ademen, die is hartstikke droog. Maar hoe krijg ik al die goed willende en bedoelende mensen nu aan het verstand gepeuterd dat ik voor vandaag eigenlijk maar één wens heb: haal in vredesnaam mijn snotjes uit mijn neus.

*Frits Postema
14 augustus 1997*